

ցին. այս առթիւ մայրաքաղաքին այս մեծ եկեղեցին ի նշան երախտագիտութեան ընդունեց Յակոբի ջրհորին հորապսակը (margelle) որ այնուհետեւ Ս. Սոփիայի նուիրական ջրհորը կը պատկերացնէր՝ շրջապատուած հրեշտակներով ի ձեռին ունենալով Երիքովի չորս փողերը:

Արզուլֆ եպիսկոպոս այցելած է ջրհորի խաչաձև եկեղեցին 670 ին. նոյն իսկ առիթ ունեցած է չափելու եկեղեցին խորութիւնը և 40 կանգուն գտած է: Վիլլիպալտ ալ իր կարգին 723-26 ին կ'այցելէ «ջրհորին վրայի եկեղեցին ուր Տէրը խմելու ջուր ուզեց» և որ 808 ի յաջս պաշտօնական տեղեկագրին կ'ըլլայ «այն մեծ եկեղեցին ուր Սամարացի սուրբ կինը կը հանգչի»:

ԺԲ. դարուն Խաչակիրները կը վերանորոգեն եկեղեցին՝ որ Ս. Փրկիչ կոչուած է, մեր Տիրոջ նոյն ջրհորին վրայ նստած՝ խօսակցած է Սամարացի կնոջ հետ: ԺԵ. դարուն եկեղեցին կը քանդուի անոր նիւթերը շահագործելու համար. մնացած աւերակները ցոյց կուտան թէ որպիսի գեղեցիկ և հոյակապ շինութիւն մը եղած է իր վանքովը ու յարակից շէնքերովը: 1860 ին տեղացի քրիստոնեաները մասամբ կը նորոգեն (R. Bl. 1933, էջ 391-97):

Սամարացի կնոջ ազգականները. — Հին վկայաբանութիւնները և տօնացոյցները աւանդաբար կը յիշատակեն Սամարացի կնոջ ազգականները որ քրիստոնեայ դարձած են և զբաղած են Աւետարանի քարոզութեամբ: Արևելեան եկեղեցիներէն ոմանք կը յիշատակեն Սամարացի կինը Փոտինէ անունով. կ'ըսեն թէ անոր զաւակներն են Յովսէփ և Վիքթոր, քոյրերը՝ Փոտո, Փոտիզէ, Բարասքելի եւ Կիրեակի: Ա-